

sa ktero je tudi prekrafsne bukve dogodivshin v nemškim jesiku spisal, ki se imenujejo: „Geschichte des Herzogthums Krain, des Gebietes von Triest und der Grafschaft Görz.“

V leti 1809 je dal on tudi pesmi sa Brambovze na svetlo, ktere so se od ust do ust po zeli deshele tako rasfhirile, de se she dan danafhnji sem ter tje peti slishijo. Tistim, ki jih morebiti she ne posnajo, tukaj le eno sa pokushnjo damo, ktera se glasí:

„Brambovska dobra volja.“

Kar smo mi brambovzi
Vezh nismo zagovizi
Volje smo shidane
Dobro nam je.

Kaj neki maramo
Samo to baramo
Ké so sovrashniki?
Ih zhmo pobit.

Drava zhigáva je
Sozha zhigáva je
Ih bomo varvali
Kdó jih zhe pit.

Prid' te sovrashniki
Prid' te rasbójniki
Tepeni bodete
Vaf je premál.

Polzi, Estrajhari
Zhéhi, nu Madshjari
Vsi smo sa eniga
Eden sa vse.

Mi vaf povábimo
Ki ne posábimo
Kakshni vojshaki ste
Sajmite s' nam!

S' verham natózhimo
Kosarze, hózhemo

Narpréd Zefarjovo
Sdravizo pit.

Kralja ni gorshiga
Folka ni bolshiga
Kakor je Zefar Fronz
Kakor smo mi.

Sdaj pímo tizhino
Na Zefarizhino
Sdravje, naj lilia
Vezhno zvetè.

She smo natózhili
Ga bomo pózhili
Zefarski Vajvodi
Na vafho zhafi.

Sami naš vódite
Pred nami hódite
Sa vami pójdemo
Šerze velà!

Domove várte
Prav gospodárte
Shenize matere,
Štari moshjé.

Neveste lúbize
Terzhmo na kupize
Ko nasaj pridemo
Poroka bo.

Ko je bil s Franzosam na Dunaji mir potérjen, se je tudi v Ljubljanskih sholah veliko preobernilo, in nash Vodnik postane vodja latinskih shol, kmalo po tem mora tudi uzhilnizo umetnikov in rokodelzov prevseti, in ravno tazhaf je bukve „Pismenost ali Gramatiko sa perve fhole spisal, ki jih je L. Eger v leti 1811 natisnil.

Njegovo narvezhi in koristnishi delo, ki si ga je naloshil, je bilo: „Némshko-flovenfko-latinski flovár, kakorshniga so s nami vred domazhi Šlavijani she sdavnej pogreshovali. Pridno in s velikim trudam je flovenske beséde sbiral, koder koli je hodil, predenj jih je okoli 30 tavshent v slovenskem jesiku sa imenovan flovár skupej spravil, kteřga je mislil v leti 1813 natisniti in med Šlavijane poslati; ravno sató ga je tudi prijatljam pismenstva osnanil, in pervi list she natisnen v róke podal; tóde kmalo potém se je sopet vojska s Franzosam is noviga vnela, in to délo ni moglo od rók iti, ampak je moralno saftati, noter do danafhnjiga dne! Pazh velika shkoda, de ni dosorelo in stoterniga sadú doneflo!

Po dokonzhani franzoski vojski postane nash she prieften gosp. Vodnik uzenik lafkhiga jesika in flovstva, dokler ga je negoden mertud 8. dan Profénza 1819 proti defetim svezher sadel, in is frede njegovih prijatlov vsel, kteři s zelim slovenskim narodom vred she dan danafhnji po njemu shalujejo.

Na Ljubljanskim pokopalishu pri s. Krishtofu pozhiva, kjér so mu njegovi prijatli in ljubochniki v vezhen spomin kamen s naslednim napisom postavili:

VALENTIN VODNIK

rojen 3. Švezhana 1758 v Šifshki, umerl 8. Profénza 1819 v Ljubljani.

Ne hzhere ne fina
Po meni ne bó —
Dovelj je spomina
Me pesmi pojó!

Postavili 1819, popravili 1839 prijatli.“

Danecki.

Zmes.

(Repne gosenice) so se letas, kakor od vsih krajev slišimo, le malokjè repe lotile, ktera večidel povsod prav čversto raste. Morebiti so se nas zbale, kér smo jih v „Novicah“ tolikanj grajali in za terdno sklenili, jih do dobriga pokončati.

(Prav lép izgled vinskim dežélam) neka drushba v Stutgardu na Nemškim daje, ktere namen je, domače vino poboljšati in požlahtniti. Letašno spomlad je imenovana družba zopet 966335 sajenic žlahtniga plemena, brez vsiga plačila mnogim vinorednikam sem ter tje razdelila; 17000 jih je pa v svoje nograde zasadila. Celo število sajenic, ki jih je ta družba (Weinverbesserungs-Gesellschaft) do zdaj po celi deželi razdelila, znese 14 milijonov in 843199. Nar več med njimi jih je bilo, kakor jih Nemci imenujejo: Clevner, Krachmostgutedel, Traminer, Rislinger.

(V Parizu, poglavitnim mestu na Francozkim) so perve kvatre tega leta 19987 volov, 3668 krav, 17501 telét in 109183 ovác zaklali in pojedli. Pač lepa množica živine, ki so jo Francozje v treh mescih povzili! — Morebiti bo tudi našim bravcam všeč, ce jim povémo, kaj so pa Dunnajčani pretečeno léto za živež in pijačo potrebovali, namreč: 293396 vedrov vina, 827378 vedrov vóla, 27920 vedrov žganja, 14378 vedrov jesiha; 211135 govedine, 105872 ovác, 81672 prešičov in 10939 centov prekajeniga svinskiga mesa; razun tega pa še silno veliko perotnine in divjine; 982304 centov móke, 33558 centov sočivja, 29265 centov sroviga masla, 12245 centov séra; 13022701 bokalov mléka, 51465509 jajic. Požgali so pa 128125 klapster derv, in razun teh tudi veliko centov razniga oglja.

Vganjka.

Kdo pije vino, kader ima vodo; kader pa vode nima, pije vodo?

Shitni kup.	V Ljubljani		V Krajnju	
	24. Velkiserpana.	19. Velkiserpana.	fl.	kr.
1 mernik Phenize domazhe	1	20	1	20
1 , , banashke	1	21	—	—
1 , , Turshize . . .	—	58	—	—
1 , , Sorshize . . .	—	—	—	—
1 , , Rèshi . . .	—	50	—	54
1 , , Jezhmena . . .	—	48	—	52
1 , , Profa . . .	1	1	—	—
1 , , Ajde . . .	—	—	—	58
1 , , Ovfa . . .	—	59	—	40